FIŞA DISCIPLINEI

Dogmatică (Teologia creaţiei şi cristologia)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Reformată şi Muzică
1.3. Departamentul	Teologie Reformată şi Muzică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	TEOLOGIE REFORMATA DIDACTICĂ
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	***Dogmatică (Teologia creaţiei şi cristologia)***				Codul disciplinei	TLM1303
2.2. Titularul activităţilor de curs	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta					
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1.	2.6. Tipul de evaluare	Examen	
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu		2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					2
Alte activităţi					
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				**84**	
3.8. Total ore pe semestru				**126**	
3.9. Numărul de credite				**5**	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	Tablă, videoproiector, cărţi de specialitate, dicţionare filosofice, materiale didactice.
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	Tablă, videoproiector, cărţi de specialitate, dicţionare filosofice, materiale didactice.

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CP3.a-b.	.Reprezintă o instituţie religioasă. Promovează activităţi religioase.
Competenţe transversale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CT1.a.	Aplică cunoştinţe de filozofie, etică şi religie,

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CP3	Studentul/absolventul descrie sistematic şi raţional concepte religioase şi teologice, raportându-se la evoluţia lor istorică şi le explică în mod critic şi argumentat	Studentul/absolventul analizează sistematic teorii şi concepte teologice şi acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziţii de toleranţă religioasă, şi caută fundamente creştine comune mai multor grupuri religioase.
CT1	Studentul/absolventul descrie principiile şi normele morale creştine, sistematizează concepte etice precum binele, răul şi infracţiunea, pedepse şi recompense morale etc., distinge şi ierarhizează faptele şi acţiunile sale şi ale semenilor săi, înţelegând şi anticipând consecinţele acestor fapte şi acţiuni din perspectiva valorilor sociale şi ale Evangheliei.	În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul aplică principiile normele morale creştine

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
Cunoaşterea istoriei teologiei creştine • Studentul este capabil să identifice şi să înţeleagă cele mai importante evenimente, învăţători şi influenţele acestora asupra gândirii creştine contemporane. • Cunoaşte conţinutul şi semnificaţia mărturisirilor creştine, cum ar fi Catehismul din Heidelberg şi Crezul Elveţian al II-lea, cu un accent deosebit pe Dumnezeu Tatăl şi Christologie **Recunoaşterea erorilor religioase şi a ereziilor** • Înţelege esenţa celor mai cunoscute erori şi erezii, fiind capabil să le plaseze în contextul discursului teologic creştin, pentru a evita repetarea acestora în viitor.
Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

Analiza conceptelor şi teoriilor teologice

- Studentul este capabil să analizeze în profunzime conceptele teologice, inclusiv contextul lor istoric şi practic, precum şi relevanţa acestora pentru comunităţile creştine de astăzi.

Aplicarea cunoştinţelor biblice

- Este capabil să integreze cunoştinţele biblice în diferite contexte teologice, contribuind astfel la o înţelegere mai profundă a credinţei creştine şi la aplicarea mesajelor biblice în practică.

Dialog religios şi toleranţă

- Deschis la dialogul religios, capabil să argumenteze respectând principiile toleranţei religioase, susţinându-şi convingerile cu argumente, în timp ce caută să găsească fundaţii creştine comune.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Introducere: Credinţă şi confesiune	Prelegere folosind texte şi materiale vizuale apelând la contribuţia activă a studenţilor.	Szűcs 7-9, 25-30; Lochman 9-14; Török 3-16; Kocsis 19-25, H.K.21.
2. Verbul divin	- „-	Szűcs 9-17; Lochman 20-29; Török 28-32; Kocsis 26-38
3. Dumnezeul	- „-	Lochman 30-40; Török 182-196;Kocsis 92-96; McGrath 195-218, H.K. 25
4. Persoana Tatălui Sfânt	- „-	Szűcs 51-52; Lochman 41-49; Török 196-201;Kocsis 97-101
5. OperaTatălui Sfânt	- „-	Szűcs 52-63; Lochman 51-59; Török 202-240; McGrath 218–223; Kocsis 102-111, H.K. 27.
6. Omul	- „-	Szűcs 30-45; Lochman 51-59; Török 242-283; Kocsis 112-134;
7. Isus Hristos	- „-	Szűcs 40-44; Lochman60-69; Török 285-295;Kocsis 135-147; McGrath 248-279; H.K. 15.
8. Hristos, Fiul lui Dumnezeu	- „-	Szűcs 40-44; Lochman 70-81; Török 296-307; Kocsis 148-150
9. Proveniența lui Hristos	- „-	Szűcs 40-44; Lochman 82-93; Török 308-325; Kocsis 135–138;
10. Tripla funcţiune al lui Hristos	- „-	Szűcs 64-71; Török 326-368; Kocsis 165-171; H.K. 31
11. Patima	- „-	Szűcs 71-72; Lochman 94-103; Török 341-353; Kocsis 151-156, H.K. 37.
12. Moartea lui Isus	- „-	Szűcs 73-74; Lochman 104-117; Török 354-357; Kocsis 159-161, ,
13. Învierea	- „-	Szűcs 74-76; Lochman 118-130; Török 358-364; Kocsis 157-159, H.K.45.,
14. Înălţarea	- „-	Szűcs 76-77; Lochman 131-141; Török 364-369; Kocsis 162-165

Bibliografie

Obligatorie:

1. BARTH Károly: Kis Dogmatika. Ref. Missziói Munkaközösség, f.a.
2. G. van den BRINK – C. van der KOOI: *Keresztyén dogmatika*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022
3. KOCSIS Elemér: Református Dogmatika, Debrecen: KFRTKF, 1998.
4. LOCHMANN, Jan Milic: Az apostoili Hitvallás. Dogamtikai vázlatok a Hiszekegy nyomán, Budapest: Kálvin Kiadó 1995.

5. McGRATH, Alister E.: Bevezetés a keresztény teológiába. Budapest: Osiris, 1995.
6. PÜSÖK Sarolta: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021.
7. Református hitvallások (Koinónia, Kolozsvár, 1998 – 2000): La Rochelle-i-, Belga-, Westminsteri-, Ír-, Skót Hitvallás, Dordrechti Kánonok, továbbá a Heidelbergi Káté és II. Helvét Hitvallás.
8. SEBESTYÉN, Jenő: Református Dogmatika. Budapest: Ref. Teol. Akadémia, 1940.
9. SZŰCS Ferenc: *Hitvallásismeret*, Károli Gáspár Hittudományi Egyetem, Budapest, 2007
10. TAVASZY Sándor: Református Keresztyén Dogmatika. Kolozsvár, 1932.
11. TÖRÖK István: Dogmatika. Amsterdam: Free University Press, 1985.

Recomandată:

1. CHADWICK, Henry: A korai egyház. Osiris, Budapest, 1999.
2. FEKETE Károly: *A Heidelbergi Káté magyarázata.* Kálvin Kiadó, Budapest, 2013.
3. FREY, Christofer: Repetitorium der Dogmatik. Für Studierende der Theologie, Waltrop: Spenner, 2000
4. HÄRLE, Wilfried: Dogmatik, Berlin/New York: de Gruyter, 2007.
5. HAUSCHILD, Wolf-Dieter: Lehrbuch der Kirchen und Dogmengeschichte, Bd. I-II, Gütersloh: Chr. Kaiser 1995
6. KÁLVIN, János: A keresztyén vallás rendszere (1559), ford. Buzogány Dezső, I-II. kötet, Kiadja a Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, Budapest 2014
7. MCGRATH, Alister E.: The Christian Theology Reader. Blackwell, Cambridge, 1996.
8. NIESEL, Wilhelm: Kálvin teológiája. Kálvin Kiadó, Budapest, 1988.
9. PÜSÖK Sarolta: *„Az igaz ember hitből él" (Róma 1,17) – a hit, mint a református önértelmezés fő alkotóeleme*– In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2017, Nr.2., pp. 216-229., pg.13, DOI: 10.24193/subbtref.62.2.15
10. PÜSÖK Sarolta: A Hitvallásismeret elvi és gyakorlati kérdései – In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Kolozsvár -Ro, 2003, Nr. 1-2. (5–6.), pp.138–150
11. PÜSÖK Sarolta: *Református világnézeti nevelés*– In. Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, Cluj-Napoca -Ro, 2016, Nr.1., pp.180-189, pg. 10
12. PÜSÖK Sarolta: *Sören Kierkegaard teológiájának súlypontjai*, (Punctele cardinale ale teologiei lui Søren Kierkegaard – Cluj-Napoca -Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2010. Pg.168, ISBN 978-606-8145-09-9
13. RAHNER, Karl: A hit alapjai. Agapé, Budapest, 1998.
14. RAVASZ László: Kis Dogmatika. Budapest: Zsinati Iroda, 1990.
15. ROHLS, Jan: Protestantische Theologie der Neuzeit, Bd. I-II, Tübingen: Mohr&Siebeck, 1997.
16. TILLICH, Paul: Rendszeres Teológia. Budapest: Osiris, 1996.
17. WEBER, Otto: Grundlagen der Dogmatik, Bd. I–II, Neukirchen-Vluyn, Neukirchener Verlag, 1987.
18. WELKER, Michael: Gottes Offenbarung. Christologie, Neukirche-Vluyn, Neukirchener Verlagsgesellschaft, 2012.
19. WELKER, Michael: Isten Lelke - A Szentlélek teológiája, Exit, Debrecen-Kokozsvár/Cluj-Napoca, 2018

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Capitolul I.	Presentările studenţilor – respectiv, discuţiile pe marginea acestora	Capitole din cartea: G. van den BRINK – C. van der KOOI: *Keresztyén dogmatika*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022
Capitolul II.	- „-	
Capitolul V.	- „-	
Capitolul XIII.	- „-	
Capitolul VI.	- „-	
Capitolul VII.	- „-	
Capitolul VIII.	- „-	
Capitolul X.	- „-	
Capitolul XI.	- „-	
Bibliografie G. van den BRINK – C. van der KOOI: *Keresztyén dogmatika*. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[3]	9.2 Metode de evaluare[4]	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoaşterea conţinutului predat.	Examen oral	90%
	Participare activă la curs	Observarea activităţii	
9.5 Seminar/laborator	Cunoaşterea bibliografiei obligatorii, prezentarea unei teme alese şi implicarea participanţilor. Un mod de expunere inteligent, clar, cu o argumentaţie profesionistă	Susţinerea unor scurte prezentări pe temele seminariilor, precum şi activităţi de grup (analiza textului, dezbatere)	10%
	Participare activă la seminar	Observarea activităţii	
9.6 Standard minim de promovare			
Răspunsul la 50 % din întrebările legate de fiecare temă, pe baza prelegerilor şi a bibliografiei obligatorii.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[5]

	○	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
Nu se aplică nici o etichetă		

Data completării:	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
17.08.2026.	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta	Conf.univ. hab. Dr. Püsök Sarolta

Data avizării în departament:	Semnătura directorului de departament
...	Lect.univ. Dr. Péter István

[3] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învăţării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[4] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât şi a strategiei de evaluare pe parcurs.

[5] Selectaţi o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potriveşte cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate aloca eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectaţi ultima opţiune: „*Nu se aplică nici o etichetă*”.